

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Quinta Historica. Sacerrimi matrimonij inter D. Mariam, & Iosephum pulchræ figuræ, variaq[ue] encomia, quæ illud longo sanctitatis interuallo reliqua omnia matrimonia superasse apertißime ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

uiuij propinat, vt miseros inebriet conuiuas, in finem amarissimas referuans fœces. Epulabatur quotidie splendide Diues ille, cuius Lucas meminit; initio conuiuij propinavit illi mundus suauissimum vinum, in fine verò acerbissima tormenta, sitimque amarissimam referuauit: vnde illud Abrahami responsum: *Recordare, quia recepisti bona in vita tua, nunc autem cruciaris: Recepisti bona in vita tua, hoc est, omnis homo primum bonum vinum ponit: nunc autem cruciaris, hoc est cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est. Vide, quàm bonum vinum primum Assuerus Rex posuerit Aman: Rex exaltauit Aman, &c. & posuit solium eius super omnes principes, quos habebat; cunctique serui Regis, qui in foribus palatij versabantur, steterant genua & adorabant Aman, &c. ecce vinum suauissimum in principio epulij, finem expecta: suspensus est Aman in patibulo. quod parauerat Mardotheo: quasnam fœces amariore patibulo potuisset miserimus Aman post vinum suauissimū bibere? Lætissima sunt flumina amœnissimis vndique ripis, pratisque circumdata, sed, vt Ecclesiastes ait, cap. 1. *Omnia intrant in mare: quemadmodum fluminū lætissimorum finis, amarissimum mare est; ita lætissimi vini, quod mundus propinat, finis, amarissimæ sunt fœces: Ne inuearis vinū, ait sapientissimus Salomon: quando flauescit, cum splenduerit in vitro color eius: ingreditur blande; sed in nouissimo mordebit, vt coluber: & sicut regulus, id est basiliscus, venena diffundet. hoc est: Caue tibi à mundi vino, inani scilicet eius gloria, quæ splendet, ac flauescit, sed vs se vitreo continetur, Vita, nempe, quæ vitri instar, facile frangitur; ne manum porrigas huic vino; blandè enim ingreditur, & luauè est gutturi, at finem attende: in nouissimo mordebit, vt coluber, & sicut basiliscus, venenum toto animo, corporeque diffundet: ita initio dulcis illa est, ac luauis, in fine vero coluber, & basiliscus. Tu ne respice initij dulcedinem; aspice, si sapias, finis amaritudinem, & inanis gloriæ, ac fallacis huius**

sæculi pompæ splendorem despice, ne amaro, instar absynthij, eius sine te in hoc, & in futuro sæculo excruciarî contingat, claraque Dei visione priuari, cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

HOMILIA V.

Sacerrimi matrimonij inter D. Mariam, & Iosephum pulchra figura, variâq; encomia, quæ illud longo sanctitatis interuallo reliqua omnia matrimonia superasse, apertissime indicant, in illa verba: *Cum esset desponsata Mater Iesu Maria Ioseph.*

ACROSANCTI Matrimonij inter B. Virginem, & Iosephū tropos, ac figuras diligenter inuestigans, quatuor præcipuas diuina eloquia nobis

indicare reperio: quarū primo loco refero Arcam illam fœderis, super quam duo Cherubim sedebant, & à quibus Propitiatorij sustentabatur, & vnde responsa dabantur, propitiuſq; dicebatur esse Deus; alterius autem illorum Cherubin effigies erat masculi, alterius verò fœminæ, vt Arias Montanus in suo apparatu obseruauit. Cherubini isti inter se coniunctissimi, Mariam, & Iosephum matrimonij vinculo coniunctos significant, per quos Deus, qui aderat in Arca sacrae humanitatis Christi Domini (sic enim illam vocat David: *Exurge Domine in requiem tuā, tu, & Arca sanctificationis tuæ*) misericordem, ac propitium se exhibet votis, ac precibus nostris: & sicut à Cherubinis illis Arca tenebatur, sic à factis his coniugibus Iesus in infantia, eorum vlnis sustinebatur, & sustentabatur: & sicut illi à Propitiatorio nunquam se auertentes, mutuo se respiciebant, sic Maria, & Ioseph non solum per peccatum aliquod actuale

actuale à Deo vnquam se auertentes, sed per multos annos Christum, qui est propitiatio nostra, concomitantes, mutuo amore se respexerunt, vt non immeritò dicere potuisset beata Virgo, & Ioseph pariter: *Ego dilecto meo, & ad me conuersio eius.*

Adumbrat etiam eiusdem sacri matrimonij miram castitatem connubium illud inter Sunamitem, & Dauidem; nam sicut Dauid nō ad libidinem, nec ad proli generationem accepit in vxorem, Sunamitem; vnde sacer textus ait: *Rex nō cognouit eam*: sic Ioseph, non ex concupiscentia, nec sobolis procreandæ amore, & desiderio ductus, cum beata Virgine nupsit, vnde alter Euangelista eadē verba, quæ de Dauidē dicta sunt, refert de Ioseph dicens: *Ioseph autem non cognouit eam*: & sicut illud matrimonium fuit inter Dauidem, & Sunamitem, vt illa Regem præ nimia frigide algente iuuenili suo calore foueret, atque calefaceret, sic Ioseph datus est in sponsum Mariæ (vt Hieronymus adnotauit) vt eius bonum nomen, & famam foueret, non vt filios ex ea procrearet. Ac tandem olim hanc Deus condidit legem: quod si vir quispiam sine liberis obisset, defuncti frater acciperet vxorem eius, vt suscitaret semen fratris sui; vnde (vt D. Damascenus adnotauit) partus, qui nascebatur, licet secundum naturam filius esset naturalis secundi, erat tamen filius legalis primi, qui iam obierat, lege ipsa sic illud disponente, quemadmodum contigit S. Ioseph, qui naturalis erat filius Iacob, legalis verò Heli: cum ergo ipse sponsus esset, & vir Mariæ Virginis, & propter votum perpetuæ Virginitatis ab eo emissum (vt D. Thomas docuit) mortuus esset mundo, absque liberis, ad eum modū, quo Religiosi per votum solemne moriuntur mundo, morte quadam civili, & legali, iuxta illud D. Pauli: *Mortui estis cum Christo ab elementis huius mundi*: de qua morte intelligit D. Cyrillus verba illa: *Pretiosam in conspectu Domini mors san-*

ctorum eius: valdeque literæ cōsentaneam eam expositionem iudico: nam verba immediatè præcedentia erant illa: *Vota mea Domino reddam coram omni populo eius*: cum ergo continuò subiungit: *Pretiosam in conspectu Domini mors sanctorum eius*: non obicure indicat, se loqui de morte spiritali, & ciuili, quæ votum inducit, quæ in conspectu Dei pretiosissima est. Erat ergo nolter Ioseph per votū perpetuæ Virginitatis mortuus mundo, pretiosaq; hac sanctorum morte obierat absque liberis, ob quod sanè meruit, vt Deus vicem fratris supplens, acciperet in sponsum Mariam quasi defuncti fratris vxorem, generaretque ex ea filiū, cuius solus ipse Deus naturalis, Ioseph verò legalis pater esset, vt his verbis ad hoc mysterium alludens, eleganter dixit D. Augustinus: *Gaude Ioseph, quia per meritum Virginitatis, ita separatus es ab vxoris concubitu, vt pater dicaris Saluatoris*. atque ad hanc historiam respiciens Ieremias in persona Dei dixit: *Ecce dies veniunt, & suscitabo Dauid germen iustum*: sicut enim frater, qui vxorem defuncti ducebat, semen fratris sui suscitabat, ita Deus fratris vicem supplens, mortuo sponso Virginis per votum virginitatis, absque prole, Deus suscitatur ex eius sponso sobolem, *Dauid*, & idē ait: *Suscitabo Dauid, germen iustum*: Atque hæc est prima huius sacri matrimonij excellentia, quod nō homo, sed Deus; non Ioseph, sed Spiritus sanctus illud cōsummauerit, vt expressè testantur verba Matthæi: *Inuenta est in vtero habens de Spiritu sancto*: neq; obscure commōstrant verba eiusdem Virginis dicentis: *Quasi palma exaltata sum in Cades*: alia enim versio legit: *Quasi palma maritata sum in Cades*. Arbor hæc, quæ omnibus procerior, ac inflexibilis est, constantiæ, & victoriæ symbolum semper existit, hac singulari proprietate prædita esse noscitur (vt vnanimi consensu rerum naturalium scriptores attestantur) vt quædam illarum sit masculus, alia femina; vnde hæc absque alterius præsentia nullum fructū fert, ad quem

Psal. 125.

D. August.

Matth. 1.
Ierem. 23.

Ibidem.

Matth. 1.

Eccles. 24.

quem quidem producendum non opus habent se propriis radicibus, aut ramis contingere, sed sufficit sibi inuicem præsentem esse. hoc naturæ portentosum miraculum adamussim nobis ob oculos ponit sacratissimum hoc connubium Mariæ, & Iosephi; uterque coniux palma est, illa enim ait: *Ego quasi palma exaltata sum*; Ioseph etiam cum teste Euangelista esset iustus, palma etiam erat, Spiritu sancto dicente; *Iustus, ut palma florebit*; & quidem, cum Maria (ut Catholica Ecclesia canit)

Ibidem.

Psal. 91.

Eccl. Catho.

D. Hierony.

1. Cor. 7.

Ibid.

sine tactu pudoris, inuenta sit mater Saluatoris, rectè per palmam adumbratur, quia, sicut illa sine præsentia alterius palmæ, absque contactu tamen eius, profert fructum suum, ita & Maria desponsata Iosepho, absque tactu eius, virtute Spiritus sancti, concepit, & peperit benedictum fructum ventris sui. Canat ergo Maria, & canora voce intonet: Quasi palma maritata sum in Cades: Cades enim sanctitas interpretatur, secundum Hieronymum de nominibus Hebraicis, quo non obscure indicatur, nihil in hoc sacrosancto matrimonio extitisse, quod sanctimoniam non redoleret, longèque ab illo fuisse omnem terreni affectus labem; sanctum enim idem est, quod sine terra.

Secundam eius excellentiam ex verbis D. Pauli in hunc modum deprehendo: ille enim ad Corinthios scribens, ait: *Volo autem vos sine sollicitudine esse*: exhortatur ibi eos ad continentiam seruandam, ut hac ratione à sollicitudinibus, & curis huius sæculi liberiores essent, unde statim subiungit: *Qui cum vxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi, quomodo placeat vxori, & diuisus est*: hoc discrimen olim intererat inter sacrificium, & holocaustum, quod illud diuidebatur, partim enim pertinebat ad sacerdotem, partim ad Deum; at holocaustum non diuidebatur, sed totum combustum in honorem solius Dei cedebat. Status cælibatus, & virginitalis holocaustum quidem est, absque diuisione sui, totus, ac integer Deo sacratur; status vero matrimonij, sacrificium est, diuisionem

sustinens; maritus enim, partim incumbere debet filiorum educationi, partim attendere vxori, partim familiæ, retinere, ac proinde diuisus est, ut ait Paulus. hoc ergo mixtum in modum commendat excellentiam sacri huius Iosephini coniugij, quod, dum Ioseph vxori placet, & eam diligit, dum sollicitam prolis illius curam gerit, dum familiæ suæ incumbit, ac victus illius curam gerit, non solum à Deo, nec minimam aliquam diuisionem sustinet, sed strictiori vinculo magis, ac magis illi coniungitur. Vnde si D. Paulus ea propter laudat mirificè continentis statum, quia nullum orationi, & confabulationi cum Deo impedimentum affert: & quod facultatem præbeat sine impedimento Dominum obsecrandi: eiusdem procul dubio laudis dignum est hoc Iosephi matrimonium, cum non solum orationi obstacula non apponat, sed calcaria potius addat. Nam, dum Ioseph cum vxore, & filio eius confabulatur, quid aliud quæso præstat, aut agit, quàm orationi vacat? cum ille verè dicatur orare, qui debite cum Iesu, & Maria loquitur. Ex quo apertissime constat, consortium vxoris (quod aliis ad perfectionis culmen attingendum obesse solet) Iosephum ad perfectionis fastigium euexisse: nam (ut ait D. Bernardus sermone de S. Ioseph) *Si nos miseri ex cohabitatione sanctorum virorum, qui respectu Virginis nihil sum, septem perficimus, quantum existimandum est, Iosephum cum sacra Virgine profecisse*: quod si D. Bernardus sermone primo de Assumptione, virtutem loquelæ Virginis exaltans, dixit: *Cuius saluationis vox, & ipsos exultare facit in gaudio, quos materna adhuc viscera claudunt, quod si paruuli, nec dum nati anima liquefacta est, ut Maria locuta est, quid putamus, quanam illa fuerit celestium exultatio, cum, & vocem audire, & videre faciem, & beata eius frui presentia meruerunt? non secus, non potuit anima Iosephi non plerumque deuotione liquefieri, dum cum Maria loquebatur; non potuit,*

potuit, non mirificè perfici, & illustrari, cum vocem eius audiuit, faciem vidit, & beata eius non solum præsentia, sed, & coniugali familiaritate, & amicitia frui meruit.

Hinc iam tertiam huius matrimonij excellentiam deducamus, quia, cum bona, quæ durante matrimonio coniuges lucrantur, sint vtriusque communia, quæ in iure, bona matrimonialia dici solent, nõ potuit Ioseph ratione huius matrimonij ditissimus omnium non esse, cum in acquirendis bonis spiritualibus nulla vniquam pura creatura, felicior negotiationem nacta fuerit, quàm beatissima Virgo eius coniux, Spiritu sancto dicente: *Multe filie congregauerunt diuitias, cum supergressa es vniuersas.* vnde D. Bernardus scrm. de laudibus Ioseph, dixit: *Cum omnia, quæ sunt vxoris, sint viri, credo, quod beatissima Virgo totum thesaurum cordis sui, quæ Ioseph recipere poterat, ei liberalissima exhibebat.* Accedit ad hæc: si amor, & amicitia communia reddit bona, latino proverbio dicente: *Amicorum omnia communia:* cum B. Virgo inter puras creaturas nullam maiore dilectione prosequeretur, quam sponsum suum, consequens est, nihil non ei communicasse coram, quæ quoquo modo communicare licebat. Fuisse autem Mariæ amorem ardentissimū erga Ioseph, ex eo aperte constat, quod non ignorabat id, quod postea docuit Paulus ad Ephes. 5. amorem inter coniuges debere esse instar amoris Christi erga Ecclesiam, vt, sicut Christus nihil carius habebat, quàm Ecclesiam, ita nihil carius sit viro, quàm vxor, nec vxori, quàm vir: cum ergo Maria, vt potè quæ perfectissima omnium cõiux fuit, hoc perfectissime obseruauerit, consequens est, plus, quàm Martyres, Confessores, Virgines, Patriarchas, Prophetas, Apostolos, ac cælestes Angelorum hierarchias, Iosephum sponsum suum dilexisse, adeò, vt non solum vnitæ vinculi connubialis, sed, & ardentissimi amoris vnione vnus spiritus, vnū cor, & vna anima esset cū eo; sicut enim

carnalis copula efficit, vt coniuges sint duo in carne vna. ita, & vinculum matrimonij, & mutuus amor efficit, vt sint duo in spiritu vno.

Hinc velim, vt discant coniuges, mutuo se amore prosequi, hæc enim est voluntas Dei, reciprocos coniugum amor. Vnde inter alias rationes, ob quas voluit Deus educere Eam ex latere Adæ, ea potissima fuit, vt Adam, tanquam partem sui ipsius, vxorem diligeret, numquamq; illam odio haberet; vt enim ait Apostolus: *Nemo carnem suam odio habuit:* Eua autem caro erat de carne Adæ, ipso id attestante, cum dixit: *Hoc nunc os de osibus meis; & caro de carne mea.* Præcipiebat olim Deus, quod si contingeret ob æs alienum, cum non esset soluendo maritus in carcerem detrusus, vxor eius venundaretur; supponens sanè, ardentem adeò debere esse amorem vxoris erga maritum, vt non dubitaret, propriæ seruitutis precio eius libertatem redimere. Eundem amorem supponunt Iurisconsulti, dum toto titulo de donat inter virum & vxorem, mutuas donationes inter ipsos prohibent, eamque rationem adhibent, ne mutuo amore se expolient, & Tiraquelus in legem septimam connubialem refert ex Cicerone lib. 5. Tusculanarum, & ex Socino rerum memorabilium cap. 65 necnon ex Eliano de varia historia lib. 7. inter lidos adeò vigere amorem vxorum erga maritos, at si quis duas vxores habens obiret, continuò illæ Iudicem adibant, varias probationes adhibentes, quibus vnaquæque monstrare contendebat, se ardentius, quàm alteram, maritum dilexisse, & quæ litem vincebat, hæc sibi præmium lege statutum erat, vt pariter cum marito sepeliretur; genus autem sepulturæ erat combustio. Ad hunc amorem significandum, consuevit apud omnes ferè nationes, virum vxori anulum porrigere, quod licet multa, ac varia portendat, nam (si Plinio credimus) lib. 33. historię naturalis dicenti, annuli vsum originem ducere ex ferreo quodam annulo,

R I quo

Preter 31.
D. Bernard.

Latin. pro-
verb.

Ephes. 5.

Bern.

ca.

Ephes. 5.

Genes. 2.

Iurisconsult.

Tiraquel.

Plinius.

quo quidam, velut compedibus, alligatus erat) exhibitio annuli clauuram obseruandam ab vxore significat. quod si aliunde annuli conditionem perpendamus, qui iustus, & æqualis digito postulat esse, ne alioquin ab eo facile decidat, id sane non obscure indicat, matrimonium debere esse inter æquales; nam si inter dispares, facile soluitur amoris vinculum. Cum etiam annulis olim ad obsequandas epistolas antiqui vterentur, vt referunt Blondus, & Macrobius, probantque satis epistolæ, quas regio annulo cõsignatas scribere lezabel, & Aman, vt sacra eloquia cõmemorant, & patet etiam ex l. ornamenta. ff. de argento, & auro legato, certè ad hoc attendentes, dixerunt; anulum à marito vxori dari, vt fidelitatem ab ea seruandam commẽdaret; nam sigillum, fidelitatis symbolum est, cum adhibeatur, ne res falsitati subdit. Verum nostro proposito accommodatius, annuli exhibitio cordialem amorem vxoris ad maritum aperte significat; maritus enim ad id denotandum, locat illum in eo digito, ex quo venulæ quædam ad cordis medullam ducuntur, vt Nothomici tradunt, & habetur cap. fœminæ 30. q. 3. Sed quod super omnia manifestius vnitatem amoris inter vxores mihi ob oculos proponit, illud sanè est, quod apud lobum obseruauit; attentè enim perlustras, quare, cum Deus liberam facultatem impertiretur Diabolo, vt lobum, & omnia, quæ ad illum pertinerent, posset affligere, conterere, ac pœnitens destruere, excepta tamen dumtaxat vita ipsius lobi, licet pecora interemisset, & filios occidisset, vxori tamen eius vitam non ademit eam huius facti ratione arbitratus sum, quod cum vxor, & maritus sint duo in carne vna, & velut vita vna in corpore duplici, eo ipso, quod Deus excepit vitam lobi, intelligebatur etiam excepta vita vxoris: quod satis perspicue ostendit, quàm magna vnitas inter coniuges, quamque longè animorum diuisio ab eis abesse debebat, vt non obscure etiã indicauit Chri-

stus Dominus; nam licet alioquin diceret: *Veni separare hominem aduersus patrem suum, & filiam aduersus matrem suam; & nunc aduersus suum suam*: minimè tamen adiecit, se venisse ad separandum vxorem à marito, innuens in hoc, amorem istorum inter se sibi placere, illorum verò sepe sæpius odium sibi displicere. Hinc est, D. Paulum non semel monuisse viros, vt vxores suas diligant, præcipue tamen ad Coloss. 3. ait: *Viri, diligite vxores vestras, & nolite esse amari ad illas*: in quibus verbis non solum postulat Apostolus, internum cordis amorem, dum ait: *Diligite vxores vestras*: sed, vt externis operibus illum exhibeant, omnem displicentiam, & amaritudinem vxoris deuiantes: *Nolite esse amari ad illas*. Doctrinam hanc, tanquam naturali lumine notam, non ignorant veteres illi Ethnici (vt referunt Plutarchus, & Eusebius) non permittebant Junoni (quam nuptiarum Deam appellabant) animal vllum absque ablato felle ei immolari, vt hoc symbolo significarent, amaritudinem inter coniuges, longè ab eis esse relegandam.

Quartam huius matrimonij excellentiam contempler in eo, quod ad ineffabile Incarnationis mysterium celebrandum, vnicum nostræ reparationis remedium, mirum in modum deseruierit: sicut enim singulæ tres diuinæ Personæ, præter communem concursum sibi indiuisum, speciali ratione Incarnationis opus respexerunt; Pater enim misit Filius, filius assumpsit naturam humanam, Spiritus sanctus formauit eam in utero Virginis; non dissimiliter in hoc fœcundo matrimonio adest sublimis quedam Trinitas (sic enim loquitur Cancellarius Parisiensis: *Cuperem, vt mihi verba suppeterent, ad explicandum tam venerandam, admirandamque Trinitatem, Iesus, Maria, & Ioseph*: IESVS filius Dei incarnatur, Maria Deum incarnatum concipit, Ioseph verò eius sponsus illum celat, & vsque ad præfinitum tempus, sacratissimè hoc arcanum tegit. Quemadmodum enim

Blond. q. de Romatriumph.
Macrobi. sep. natural.
3. Reg. 21.
Esther 3.

Tob. 2.

Matth. 10.

Coloss. 3.

Plutarch.

lib. de præc.

conuul.

Euseb. lib. 3.

de præp. & angu. 1.

Canc. Paris.

de nat. 3.

enim olim ante sancta sanctorum (vt legimus lib. Exodi) iussit Deus apponi velum ex iacyntho, purpura, coccoque bis tincto, & bysso retorta, opere plumarij, & pulchra varietate contexto, ita ante profundissimum illud incarnationis mysterium, quod merito *sanctum sanctorum* vocamus, sacrum hoc matrimonium, quasi velum, ex omnium virtutum varietate Spiritus sancti opere contextum, voluit collocari: itaque hæc Trinitas personarum nostram redemptionem operata est, Iesus, vt auctor salutis; Maria, vt Mediatrici; Ioseph, vt coadiutor; vnde sicut cum bellum incitur, victoria non solum tribuitur militibus, qui cum hostibus congressi sunt, sed etiam excubiis, & exploratibus, qui per abscondita itinera, clam milites, ac arma introducere, ita licet redemptio generis humani, & victoria communis hostis illius, soli Christo, tanquam principali causæ debeat adscribi, quia solus in Caluarie palæstra cum hoste congressus est: *Torcular calcavi solus*: Mariæ etiam eatenus debet attribui, quatenus contulit Christo carnem, & sanguinem, pretiū nostræ redemptionis ei ministrans; Iosepho etiam eius sponso suo modo partim debet dari, quia fortissimum ipsum ducem Diaboli debellatorem, dum infans erat & puer, abscondit, & clam educauit, & nutriuit, vt sic grandior effectus, debito tempore fortem illum armatum, Principem tenebrarum, a suo loco deturbaret, & humanum genus a tyrannica eius seruitute liberaret. hinc licet Isaias de mysterio incarnationis loquens, dixerit: *quis adiuuit spiritum Dominum* ausum dicere, Iosephum, & celando Christum Dominum, nutriendo, & educando, coadiutorem Dei extitisse in reparatione generis humani per mysterium incarnationis, vnicum nostræ salutis remedium, celebranda. Est etiam in hac Trinitate Iesus, Mariæ, & Iosephi obseruandum, quod quemadmodum de S.S. Triade Ioannes ait, in sua prima canon. cap. 5. *Tres sunt, qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum,*

& Spiritus sanctus, & hi tres vnus sunt: ita tres in terra immensæ Dei bonitatis testes sunt, omni exceptione maiores, Iesus, Maria, & Ioseph, qui vinculo charitatis vnus etiam sunt, vnus cor, & anima vna; & quemadmodum in illa cælesti Trinitate, quarta non agnoscitur persona eis consubstantialis, ita nec in hac vlla admittitur eis æqualis.

His adiungo quintam excellenciam huius sacri cōnubij, quod nullum vnquam extitit, ex quo maiora obsequia Christo, & Virgini, humano generi potiora beneficia proflexerint, quam ex isto; propter illud enim genealogiæ Christi, & Virginis series nobis innotescit; propter illud B. Virgo grauida ab Hebræorum lapidatione liberatur; propter illud Iosephus sollicitam curam gessit, ducendi Matrem, & filium in Aegyptum, vt Christus ab immatura, & crudeli impij Herodis occisione eriperetur; propter illud, fabrilis artis exercitio, & Iosephini sudore vultus, sacra illa familia alebatur; propter illud Diabolus fuit deceptus, & illusus; propter illud Virginitas Mariæ magis fuit confirmata, & stabilita; ac tandem propter illud, illustrissimum exemplum imitandum castis cōiugibus reliquit, vt coniugalem vitam ducentes, Angelicæ castitatis splendore fulgeant, vt his verbis testatus est Parisiensis Cancellarius serm. de natiuitate Mariæ: *Cur pura, perfectaque Ioseph pudicitia non prædicetur, qui Virgo virginem adiit, atque seruauit, qui que primus ex masculis in coniugij consortio coluit, & coli post se docuit sanctum, & integrum calibatam.* Eorum coniugum, qui Mariam, & Iosephum, quorum meliora charismata æmulantes, in Christi Ecclesia imitati sunt, non paucos Ecclesiasticæ historiæ produnt, & commemorant. In quorum numerum refero Henricū Imperatorem, eius nominis II. qui, & *claudus* appellatur, eiusq; coniux, Chunequidis Augusta, iuuenes licet, & principes, cum generum virtute illustrissimi; quare, cum idē Henricus morti se proximum cerneret,

Rt 2 Chune-

Paris. Canc.

Henric. II. Imper. Chunequid.

Chunigundem vxorem, & propinquos eius acciuit, eosque intuens: *O, recipite* (inquit) *quam mihi tradidisti Virginem Vestram*. Præterea suum in coniugio cœlibatum purè conseruauit Valerianus, & Cœcilia, insigne par Romanæ nobilitatis. Iulianus itidem Antiochenus & Basilissa, nō modo religionis, sed, & martyrij gloria percelebres. Eandem virginittatis laudem Eduardus Britannorum Rex, & vxor eius Editha, non obscuræ sanctitatis coniuges, mirificè coluerunt. Tum præter Amorem Aegyptium, Eduardus III. Anglorum Rex, sicut & Vandefillus Comes Palatinus, qui sub Dagoberto Rege floruit: ac demum Emericus Pannonius, Stephani Regis filius, non immeritò indè laudantur, quod illis tam cara ob Christi amorem continentia fuerit, vt Veneris nescij, habuerint quidem, sed non attigerint vnquam vxores, vtpotè, cum quibus vcluti sororibus, pudicitiae integritatem (ō Eunuchos Euangelicos) intemeratè seruarunt. His adiungi meretur Alphonfus Aragoniæ Rex, casti cognomine honoratus, coniux & ipse nobilis, atque fides vxori, sed qui ad se pertinere purauit Apostolicum dictum: *Bonum est homini mulierem non tangere; & qui habent vxorem, tanquam non habentes sint*. Neque dissimilis Theophanes fuit, qui, cum ad sponsam nocte nuptiarum ingressus esset, & animi puritatem omni corporeæ voluptati anteponeret, tam piū, ac efficacem in thalamo, vel Doctorem, vel collocutorem se præbuit, vt sponsam continentiae suæ sociam & fecerit, & retinuerit semper. Eadem integritas in Eghardo, & sanctissimæ Viduæ Brigittæ filia Catharina splenduit, coniugium illis tam sanctè ineuntibus, vt perpetuam pudicitiam Christo piè oblatam, iuramento cōfirmarint, ac seorsum tota vita cubarint. quid porro sanctus, & illustris Galliae Comes Elzearius? qui sub Carolo I. Ierusalem, Siciliaeque Rege clarus est habitus, & cui æquè nobilis, ac pia Dalphina Virgo, sponsæ loco, conti-

1. Cor. 7.

git in vrbē Massiliensi? Non sit illis vltimum est. Virginitatis virtutem in aliis suscipere, sed, & ipsi admirando consilio ducti, quoniam casti ad coniugium accesserant, suæ virginittatis florem nulli, præterquam Iesu Nazareno, offerre, consecrare, seruarique voluerunt: itaq; sacra ædem adire, iuas Deo preces effundere, & post sanctissimum Christi corpus reuenter acceptum, flexis genibus, iunctis manibus, erectisque ad cœlum animis virginittatem suā Deo deuouerunt. Eiusdem generis plures alios silentio prætermitto, quos tradit D. Hieronymus, Augustinus, Paulinus, atque Palladius, quorum castissima matrimonia, ac thori immaculati fructus fuerunt partus, ac legitimi filij Iosephi matrimonij cum Maria. Vnde sextam huius matrimonij excellentiam elicio, quod in eo nō solum virginittas splendeat, sed & fecunditas liberorum variis modis effulgeat; cum, & Christum pepererit, & quorquot matrimonij vinculo copulatos, sacros hos spōs, Mariam & Iosephum imitantes, perpetuæ virginittatis custodes fuerunt. Atq; hinc est, Patres miram huius matrimonij excellentiam contemplantes, præclara multa in eius laudem dixisse. Augustinus enim lib. 1. de nuptiis, & concupiscentia, ait: *Omne nuptiarum bonum impletum est in illis parentibus Christi, proles, fides, sacramentum. prolem cognoscimus, ipsum Dominum Iesum; fidem, quia nullum adulterium; sacramentum, quia nullum diuortium: prolem, dicit Christum, quia, quamuis Iosephi filius non fuerit, tamen Virginis, quæ coniux illius erat, legitimus filius fuit; ob quam rationem non solum à plebe, sed & ab ipsa Virgine filius Ioseph vocabatur; vt non obscurè indicant verba illa: pater tuus, & ego, dolentes, quærebamus te. Ait deinde in eo matrimonio inueniri fidem, quia Maria, & Ioseph ad inuicem illam inuiolatam seruarunt, perpetuam virginittatem obseruantes. tandem addit in hoc matrimonio inueniri Sacramentum, quia nullum diuortium: nam indiuiso, & vnitas*

D. Hieron.

epist. 45. ad

Armin.

D. August.

in epist. ad

Ruffin.

Paulin. in

epist. 3. ad

Appian.

Palladiū

hist. Lang.

D. Aug.

Luc.

& unitas vinculi connubialis, quo Maria, & Ioseph verè erant copulati, vnionem Christi cum Ecclesia significabat, quod captopter meritò Augustinus sacramentum vocauit, Apostolo dicente: *Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo, & Ecclesia.* Rupertus item super cap. i. Matth. egregiè dixit: *Coniugium cælestè, non terrenum, vnus spiritus, & vna fides erat in eis, sola illis carnis corruptio desinit, &c.* Congruit sanè potiori iure huic matrimonio, quod de suorum parentum coniugio, Nazianzenus oratione decimanona dixit: *Sic existimo, si quis ab vltimis terrarum finibus, atque ex vniuerso hominum genere, prestansimum coniugium conciliare studuisset, nullum vnquam hoc prestansimum, aptiusque reperiri potuisse.* hæc illis quibus demum addo tria illa verba, quæ in officio sancti Iosephi iuxta pristinum Carmelitatum Breuiarium in Antiphona ad Magnificat, habentur: *Felix matrimonium, fide sacrum, nec prole vacuum, sed flore verento vice Pater, Virgo parens cum honore virginali, pura sibi coniugali mutuo subseruiunt, & dulcem enutriunt pari voto filium, quorum ministerio latens in mysterio deceptionis inimicum, verum decus, & antiquum perfecit consilium: consilium, inquam, sanctissimæ Trinitatis, cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum Amen.*

HOMILIA VI.

Commemorantur varia cause ex priscorum Patrum doctrina, & alijs à nobis excogitatis, ob quas decuit B. Virginem matrimonium contrahere, & Iosepho in coniugem dari.

PROPOSITVM argumentum, vt solita nostra perspicuitate, cui valde semper consulumus, edisseramus, placuit omnes causas, ob quas beatam Virginem in matrimonium dari oportuit, ad quatuor præ-

cipuè capita reuocare: quædam enim tenent se ex parte Virginis, quædam ex parte Christi, aliæ ex parte nostra, nonnullæ etiam ex parte communis hostis generis humani. D. Ambrosius hanc reddit ex parte Virginis causam, vt honori eius cõfuleretur. Si enim cum nupta filium haberet; certè Hebræi Virginem stupratam esse non iudicarent; verba Ambrosij hæc sunt: *Desponsata fui Virgo, ne temerariæ virginitalis adureretur infamia, cuius grauis alius corruptele videretur insigne præferre.* Sciebat Dominus teneram esse Virginis verecundiam, & lubricam famam pudoris; seruetur itaque sancta Maria, sicut pudore integra, ita inuolabilis opinione Virginitas, oportet enim sanctos ex alijs bonum testimonium habere, qui foris sunt. Nec decuit sinistra Virginitatis opinione viuentibus velamen excusationis relinqui, quòd infamata Mater quoque Domini videretur: hæc Ambrosius, qui eodem libro, inquit: *Maluit Dominus aliquos de suo ortu, quam de matris pudore dubitare; sciebat enim teneram esse Virginis verecundiam, & lubricam famam pudoris; nec putauit ortus sui fidem matris iniurijs astruendam.* Ferunt Historiographi, quod cum Alexander Magnus ad matrem suam Olimpiam scribens in epistolæ subscriptione hæc verba apposuisset: *Alexander, Dei Iouis filius:* illa cum increpauit, quòd, vt se filium Iouis prædicaret, matrem suam adulteram faceret, grauique infamiæ nota illam afficeret. longè sanè aliud fuit ingenium Christi Domini quàm Alexandri, cum ille, vt se honestaret, matrem suam deonestabat; Christus verò, ne Virginis matris suæ honor minima denigraretur infamia, maluit filium cuiusdam fabri reputari, quàm bonam Virginis famam quidquam nocuenti recipere. D. Hieronymus super cap. i. Matth.

D. Ambrosius in libro 2. in Lucam.

D. Ambrosius.

D. Hieronymus. Ne tanquam adultera à Iudeis lapidaretur: eandem tradit Eusebius Emisianus his Euseb. Emif. verbis: Si virum non habuisset, & grauida homin. in videretur, nulla ei excusatio subuenire posset, gil. nat. De vt quasi adultera non lapidaretur; quis enim min.